

Martina Dráždilová, Témata křesťanského umění a jejich proměny ve výtvarném umění

Posudek bakalářské práce

Bakalářská práce Martiny Dráždilové, práce nepochybně nadprůměrné úrovně, se z témat křesťanského umění zaměřuje na témata klíčová - zobrazení Madony a Piety. Rovněž z hlediska jejich proměn ve výtvarném umění, jak zní druhá část titulu práce, se omezuje na krátký úsek prakticky pouze 14. a počátku 15. století. Toto je dosti pečlivě zmíněno v anotaci, bývalo by však záhodno, aby samotný název práce byl podle toho upraven, například formou podtitulu. Může se totiž v budoucnu stát, že po práci někdo sáhne, očekáváje obecnou informaci o tématech křesťanského umění (jako byla vynikající diplomová práce Zuzany Prokové Obrazy z bible), a toto očekávání mu práce nesplní.

Omezení tematické i časové však práci nesmírně prospívá. Obecná "témata křesťanského umění" jsou problematikou ve své šíři těžko uchopitelnou pro potřeby bakalářské, ba i diplomové práce, kdežto zde se autorka může opřít o konkrétní materiál, který byl dostatečně zpracován v české uměnovědné literatuře, zejména ve shrnujících statích a publikacích Jaroslava Pešiny (malba) a Alberta Kutala (sochařství). Z těch také teoretická část práce vychází. Autorka nezastírá, že východiskem její práce bylo výtvarné uchopení tématu malířsky, a proto klade sama důraz na gotickou malbu, a to již od zakladatelské vrstvy Mistra Vyšebrodského oltáře. Nicméně i její znalosti sochařství dané doby jsou na vysoké úrovni - zejména s ohledem na to, jak správně podotčeno, že téma piety je v dané době tématem vysloveně sochařským, v malířství se nevyskytující. Z hlediska úplnosti by bylo možno připomenout v této souvislosti pozdější malířské piety francouzské, burgundské a italské. Pešinovy a Kotalovy představy o vývoji českého gotického malířství a sochařství jsou dodnes platné jako m o d e l y , zpřesněné novějším badáním jen v jednotlivostech. Autorka vesměs setrvává u Kotalových a Pešinových závěrů (jichž se někde drží příliš doslova, např. u "šerosvitnosti" Madony ze Žebráka), ale je seznámena i s klíčovými zjištěními novějšího badání. Mnohdy se řídila radami konzultanta BP, ale někde jí činí potíže integrovat nová zjištění do přijatého modelu (hodnocení Madony ze Zahražan a Madony Staroměstské radnice na s. 21). Není zmíněn snad pouze současný posun v chápání Mistra Vyšebrodského oltáře jako jednoho z reprezentantů širšího proudu poklasického umění ve střední Evropě, kam pak spadají i díla jeho širšího okruhu, včetně autorkou akcentovaného diptychu z Karlsruhe. To je však vysvětlitelné, neboť Diptych z Karlsruhe byl zvolen jako jedno z východisk pro vlastní výtvarné řešení tématu.

Vlastní výtvarná práce je nesmírně přesvědčivá a sugestivní, také ve své tvrdosti a až surovosti přisupu, ale také znamenitě teoreticky podložená. Zásadním východiskem je přitažlivost atypického výtvarného projevu Mistra Theodorika, ten však je prakticky opomenut v teoretické části práce. Za šťastnou považuji inspiraci Církvickou deskou v její pozdně gotické úpravě.

Návrh pedagogického využití tématu je plně vyhovující. Ve formálních náležitostech práce neshledávám nedostatky. Práci doporučuji k obhajobě.

Problémové okruhy k obhajobě: 1) Vysvětlíte příčiny zúžení tématu na umění 14. stol.
2) Upřesněte postavení Mistra Theodorika v kontextu soudobého malířství.
3) Charakterizujte současný stav theodorikovského badání - diskuse o osobnosti Mistra

Návrh klasifikace: **v ý b o r n ě**

Mgr. Jakub Synecký

Dne 6. května 2009